

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Pakistan'ın, Uluslararası Para Fonu'nun Emrettiği Özelleştirmeye Değil İslam'ın Ekonomik Sistemine İhtiyacı Vardır!

Haber:

El-Fecr Gazetesi 12 Mayıs 2024'te Maliye Bakanı Muhammed Aurangzeb'in Pazar günü, "Devlete ait stratejik şirketler kadar büyük bir şey olmadığını" söylediğini ve bunların özelleştirilmesi gerektiğini vurguladığını bildirdi. Bu açıklamaları Lahor'daki bütçe öncesi konferansta yaptı ve bu açıklama ise, Başbakan Yardımcısı İshak Dar'ın "hükümetin çalışmalarını yalnızca devlete ait stratejik ve önemli şirketlerle sınırlayacağını" söylemesinden iki gün sonra geldi.

Yorum:

Siyasetçinin ve işlerin gözeticisinin düşüncesi İslam'dan, fikirden ve hayat sisteminden uzak olduğunda, onun "dahiliğinin" devletin ve insanların sorunlarına doğru ve ideal çözümler üretmesi mümkün değildir. Aksine onun fikirleri ve çözümleri her zaman ya daha önceki başarısız çözümlerin tekrarı ya da kendi ülkesinden daha iyi durumda olmayan diğer ülkelerin taklidi şeklinde olur. Zira sivil ve askeri hükümetler, otuz yılı aşkın süredir Pakistan Uluslararası Havayolları, Pakistan Demiryolları ve Pakistan Çelik Fabrikaları da dahil olmak üzere devlete ait şirketlerin özelleştirilmesi politikasına çağrıda bulunuyor. Ancak bu politika, genel muhalefet ve onun politikası nedeniyle hiçbir zaman tam olarak benimsenememiştir. Nitekim Uluslararası Para Fonu'nun politikalarına boyun eğmesi nedeniyle tam bir ekonomik çöküşe neden olan İmran Han'ın devrilmesinin ardından askeri liderlik de aynı yönde ilerlemeye devam ettiği gibi geçici Başbakan yönetimindeki daha önceki geçici hükümet de özelleştirme fikrini desteklemeye devam etti ve yeni Pakistan Müslüman Birliği (PML-N) hükümeti de aynı politikayı izliyor. Bu kez özelleştirme politikasının engellenmemesini sağlamak için askeri liderlik, özelleştirmenin güçlü bir destekçisi olan bir Maliye Bakanı atama konusuna hırs göstermektedir.

Küfür ve başarısız kapitalist ekonomi teorileriyle iktidarda kalan egemen sınıf, sorunlarına ilahi şerî çözümler aramaktan kaçınmakta olup bulduğu çözümleri de sadece Batı finans piyasalarının çöp torbalarında arıyor. Nitekim egemen elit, devletin ticari iş yapmaması gerektiğini iddia ederek özelleştirme gündeminin propagandasını yapıyor. Zira kapitalizm, devletin bir sektöre girmesinin özel teşebbüs özgürlüğünü ihlal ettiğini iddia ediyor. Çünkü onlar biliyorlar ki devlet herhangi bir sektöre girdiğinde özel şirketlere egemen olur, Batı dünyasındaki özelleştirme yoluyla devlet birçok sektörden dışlanır, özel şirketlerin çok büyük servetler kazanmasına izin verilir ancak özelleştirme devletin fakir olmasını sağlar ve bu nedenle devlet sürekli açık verir ve kredilere bağımlı hale gelir.

Devlet borçlanmaya başlayınca faizin şerrinden dolayı yok olma döngüsü asla kesilmez. Bu nedenle dünyanın en büyük kapitalist ülkesi olan Amerika Birleşik Devletleri'nin bile her zaman bütçe açığı yaşadığını ve borçlanmak zorunda kaldığını görürsünüz. Örneğin son 100 yılda ABD federal hükümetin borcu, 1923'te 403 milyar Dolardan 2023'te 33.170 milyar Dolara yükselmiştir. Yine 2023 mali yılı için ortalama GSYİH 26.970 milyar Dolardı ki bu, ABD'nin borcundan daha azdır. Bu da borcun GSYH'ye oranının %123'e ulaşmasına yol açmıştır. Genel olarak borcun GSYH'ye olan oranının yükselmesi, borçların geri ödenmesinde daha fazla zorluk yaşandığına işaret ediyor. Peki Pakistan, kapitalizmi takip ederek başarısızlığı ve ekonomik çöküşü nasıl önleyebilecek ki?!

Şu anda devlete ait şirketlerin çoğunun büyük mali kayıplar yaşadığında şüphe yoktur ve devletin varlıklarını satması durumunda da milli hazinedeki kanın duracağı söyleniyor. Ancak aynı şekilde devlet de önemli miktarda para kaybedecektir. Dolayısıyla sadece devlet tarafından yürütülen projelerin zarara uğradığı ve özel şirketlerin ise buna maruz kalmadığı doğru değildir. Zira devlet projeleri de tıpkı özel şirketler gibi yanlış karar ve uygulamalardan dolayı zarara uğruyor. Bu yüzden şayet bu değişirse, her ikisi de kâr edebilir.

Pakistan'ın ekonomik sefaletinin çözümü, kapitalist ekonomik modeli izlemekte yatmıyor. Müslümanların İslam'daki ekonomik sisteme ve modele tabi olması gerekiyor. Nitekim İslam, devletin ekonomiye girmesini veya ekonominin birçok yönünü denetlemesini yasaklamıyor; dolayısıyla Hilafet, havacılık, demiryolları, denizcilik, ağır makineler, taşıt ve silah üretimi gibi büyük yatırım gerektiren sektörlere hakim olacaktır. Ayrıca İslam'da bol miktardaki maden, yakıt ve enerji gibi kamu kaynakları kamu sektörünün mülkiyetinde olacak, bunların gelirleri ve kullanılması insanların işlerinin gözetilmesine geri dönecek ve devlet de bunu denetleyecektir. Yine kamu kaynaklarını idare eden fabrikalar da kamu mülkiyeti sayılır. Dolayısıyla bu tür fabrikalar, hükümete veya özele ait olmayacaktır. Nitekim bu, kömür, altın, bakır ve boksit çıkarma madenlerini, gaz rafinerilerini, enerji üretim tesislerini ve dağıtım ağlarını içerecektir. Böylece İslam'ın gölgesinde Hilafet, Müslümanların işlerini gözetmek ve yoksulluğu ortadan kaldırmak için bol miktarda kaynak toplayabilecektir. Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **“Kim de benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için sıkıntılı bir geçim vardır.”** [Taha 124]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Şeyh Şahzad - Pakistan